

С. М. Григораш

АНАЛІТИКА ТЕКСТУ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу**

Кафедра документознавства та інформаційної діяльності

С. М. Григораш

АНАЛІТИКА ТЕКСТУ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ**

**Івано-Франківськ
2023**

УДК 81.42.82.09

Г - 83

Рецензент:

Л. І. Демчина

кандидат наук з соц. комунікації, доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

*Рекомендовано методичною радою університету
(протокол № від 2023 р.)*

Григораш С. М.

Г – 83 Аналітика тексту : методичні вказівки для вивчення дисципліни Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2023. с. .

МВ 02070855 – 2023

У методичних вказівках для практичних занять та самостійної роботи подано основи формування системи професійних теоретичних знань і практичних навиків з підготовки аналітичних текстів їх специфіки побудови, комунікативної й пізнавальної складової та структури. Наведено приклади аналітичних текстів.

Призначено для підготовки бакалаврів за напрямом 029 – «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Також допоможе організувати процес підготовки аналітичного дослідження, запровадити культуру кваліфікованої і відповідальної громадської участі в різних сферах державної політики.

УДК 174.4 (07)

МВ 02070855 - 2023

© Григораш С. М.
©ІФНТУНГ, 2023

Відповідальний за випуск,
завідувач кафедри документознавства та
інформаційної діяльності

Ю. Л. Романишин

Узгоджено:
Член експертно-рецензійної комісії
університету
Нормоконтролер
Бібліотекар 1 категорії НТБ

М. І. Венгринюк
А. Є. Артим
Т. С. Макар

ЗМІСТ

ВСТУП	7
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. АНАЛІТИКА ТЕКСТУ ЯК НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА	10
<i>Запитання для самоконтролю</i>	
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. СТИЛІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ	14
<i>Запитання для самоконтролю</i>	
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3. АНАЛІТИЧНИЙ ДОКУМЕНТ: СТРУКТУРА І ЖАНРИ	18
<i>Запитання для самоконтролю</i>	
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4. ФОРМИ АНАЛІТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ	20
<i>Запитання для самоконтролю</i>	
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ФОРМИ АНАЛІТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ	22
<i>Запитання для самоконтролю</i>	
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6. ГЛИБИННЕ (ЯКІСНЕ) ІНТЕРВ'ЮВАННЯ ЯК СПОСІБ ЗБОРУ ДАНИХ: ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ	24
<i>Запитання для самоконтролю</i>	
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7.8. БАЗОВІ ПРИНЦИПИ НАПИСАННЯ АНАЛІТИЧНОГО ТЕКСТУ	26
<i>Запитання для самоконтролю</i>	
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9. ВПЛИВ АНАЛІТИЧНОГО ДОКУМЕНТА: ЩО ЦЕ ТАКЕ?	28
<i>Запитання для самоконтролю</i>	
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ МЕТОДУ КОНТЕНТ-АНАЛІЗУ	30
<i>Запитання для самоконтролю</i>	

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 11. РЕДАГУВАННЯ ВЛАСНОГО ТЕКСТУ

.....33

Запитання для самоконтролю

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ.....36

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ
РОБІТ СТУДЕНТІВ.....37**

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 39

ВСТУП

«Аналітика тексту» – освітня компонента, яка в контексті сучасних досягнень теорії бібліотекознавства та соціальних комунікацій посилює теоретичну і практичну професійну підготовку магістрів зі спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Курс продовжує формування навичок аналізу інформації, закладених дисциплінами «Документознавство», «Аналітико-синтетична обробка документів» і відкриває цикл спеціальних дисциплін з даної кваліфікації. Практична частина курсу включає поетапний аналіз текстів різних жанрів під конкретні аналітичні завдання із самостійним плануванням блок-схем аналізу й освоєнням прикладних програм аналізу машиночитаних текстів.

Що таке аналітичний текст? Для чого потрібні доказові дослідження? Як писати про складні речі так, щоб зрозуміли навіть нефахівці? І найголовніше — як за допомогою аналітики впливати на рішення проблемної ситуації? Структура методичних рекомендацій відбиває повний цикл створення аналітичного документа — від його задуму, вибору методології та написання до презентації, адвокації та оцінки впливу, який він справив.

Аналітичні тексти — типовий продукт аналітичних центрів (незалежних, партійних, державних), бізнес-консалтингів, науково-дослідних установ, інститутів влади тощо, але аналітичний текст доречний у будь-якій ситуації, коли йдеться про ухвалення рішення на підставі здійсненого аналізу — від студентської аналітичної записки до громадських слухань та адвокації законопроєкту.

Матеріал методичних вказівок допоможе студенту аналізувати основні структурні елементи тексту, вирізняти різні стилі текстів за сукупністю ознак, характеризувати формальні та змістові структури тексту, розумітися на значеннєвих одиницях тексту, здійснювати комплексний аналіз текстів, працювати з класифікаторами, словниками, дайджестами, таблицями, ставити завдання інформаційного аналізу текстів, обирати методи й процедури для їхнього досягнення, освоювати нові алгоритми аналітики тексту, розробляти блок-схеми та

здійснювати аналіз текстів різного функціонального, тематичного й жанрового характеру

Здобута студентами система знань, умінь та навичок під час вивчення освітньої компоненти «Аналітика тексту» сприятиме розвитку аналітичного мислення та підготовці освітньо-кваліфікаційних робіт, зокрема магістерської роботи.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Аналітика тексту» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «**Аналітика тексту**»

Найменування показників	Всього		Розподіл за семестрами	
	Семестр 1			
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	4	4	4	4
Кількість модулів	1	1	1	1
Загальний обсяг часу, год.	120	120	120	120
Аудиторні заняття, год. у т. ч.:	30	10	30	10
лекційні заняття	12	4	12	4
семінарські заняття	–	–	–	–
практичні заняття	18	6	18	6
Самостійна робота, год., у т. ч.:	90	110	90	110
Форма семестрового контролю	Іспит		Іспит	

Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Л-ра порядковий номер
		ДФН	ЗФН	
М 1	Основи аналітики тексту	12	4	
ЗМ 1	Теоретико-методологічні засади аналітики тексту	12	4	
Т 1.1	Вступ. Історичні витoki й теоретичні основи аналітики тексту.	2	0,5	6
Т 1.2-1.3	Основні поняття стилістики. Стилb. Визначення стилю. Категорія функціонального стилю. Критерії класифікації функціональних стилів.	4	1	7, 11
Т 1.4	Засади жанрового поділу. Жанр. Поняття про жанровий різновид. Інформаційні та аналітичні жанри.	2	1	4, 8, 13
Т 1.5	Теорія тексту. Текст – наукове поняття; категорія лінгвостилістики; результат і одиниця комунікації. Типологія, композиція, категорії текстів.	2	0,5	1, 2, 3, 7, 9, 10, 12
Т 1.6	Специфічні особливості аналітичних текстів. Підготовка журналістського тексту: проблемність і конфлікт; зачин, тема, концепція та ідея написання; факт, композиція і сюжет; заголовок і кінцівка.	2	1	4, 8, 13

Всього:

Модуль –1; змістових модулів – 1

Теми практичних занять

Теми практичних занять дисципліни наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література порядковий номер
		ДФН	ЗФН	
М 1	Основи аналітики тексту	18	6	

ЗМ 1	Теоретико-методологічні засади аналітики тексту	18	6	
П 1.1	Місце аналітики тексту серед інших галузей знань і навчальних дисциплін. Визначення «тексту»	2	0,5	6
П 1.2- 1.3	Стили української мови: публіцистичний і науковий.	4	0,5	7, 11
П 1.4	Аналітичний документ: структура і жанри. Мета аналітичного документа. Аналітичні центри: що це? Ознаки аналітичного документа	2	1	6, 8, 13
П 1.5	<i>Форми аналітичних матеріалів. Аналітична записка (policy paper). Аналітичний бриф (полісі бриф). Мемо та інфографіка.</i>	2	1	1, 2, 3, 7, 6, 10, 12
П 1.6-1.8	Індивідуальні форми аналітичних матеріалів. Характеристика специфічних рис окремих жанрів аналітичних текстів: інтерв'ю, рецензія, стаття, колонка, блог.	6	2	4, 8, 6
П 1.9	<i>Базові принципи написання аналітичного тексту. Моніторинг та оцінка інформації.</i> Оцінка впливу : підходи до оцінювання. Історія методу контент-аналізу.	2	1	6

Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено в таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення (СВ)	Обсяг годин	Література
М 1	Основи аналітики тексту	18	
ЗМ 1	Теоретико-методологічні засади аналітики тексту	18	
Т 1.2	М. Рудницький «Що згадував В. Стефаник про редакторську лабораторію І. Франка».	1	9
Т 1.4	З. В. Партико «Редагування: творчість чи ремесло?». (Вісник Книжкової палати, № 9, 1999)	1	
Т 1.5	В. В. Різун «Літературне редагування».	3	7д
Т 1.5	Н. Непійвода «Сам собі редактор».	3	5д
Т 1.6	Л. Ю. Бурківська, М. І. Венгринюк, В. М. Пахомов «Наукова робота: стилістичні поради».	4	1д
Т 1.6	Наукове повідомлення, наукова стаття (на вибір).	6	

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

АНАЛІТИКА ТЕКСТУ ЯК НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Запитання для самостійного опрацювання

1. Які складові дисципліни «Аналітика тексту»? Як ви можете пояснити таку тенденцію?
2. Текст як наукове поняття.
3. Які сучасні концепції тексту ви можете пояснити?
4. Які є текстоутворювальні ознаки тексту, його межі.
5. Як співвідноситься текст з іншими одиницями мови: дискурсом, реченням і висловлюванням?

Домашнє завдання:

1. Опрацювати презентацію до Лекції 1.
2. Зайти за цією адресою - <https://medialab.online/news/analytics/> та прочитати тільки перший абзац для розуміння, з якими текстами ми будемо працювати та, що таке справжній аналіз в інформаційній площині.
3. Документ як джерело інформації, задокументоване, зафіксоване свідчення чи доказ певного факту.
4. Сутність класифікації документів за функціональним призначенням (розпорядчі, офіційні особисті, кадрові, довідково-інформаційні).
5. Правила й вимоги до укладання тексту як основного реквізиту документа.

Вправи для роботи з текстом:

Завдання 1. Знайти помилки і зробити виправлення.

Резюме

Прізвище, ім'я, по-батькові: Оксана Дмитрівна Онуфрійчук
Адреса: 76000, м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола, д. 30, квар. 105
Телефон: 52-47-12
Дата й місце народження: 10.05.70, м. Івано-Франківськ
Сімейний стан: незаміжня, дітей не маю

Освіта: 1990-1995 рр. – Прикарпатський університет імені Василя Стефаника з присвоєнням кваліфікації викладача англійської мови.

1977-1987 рр. – школа з поглибленим вивченням іноземних мов.

Досвід роботи: 1996 р. – і на цей час – Український центр перекладів з іноземних мов.

1987-1989 – секретар навчального центру «Юність». Крім секретарських обов'язків допомагала в організації учбового процесу, а також у веденні касово-бухгалтерського обліку документації.

Інші відомості: вільно володію англійською мовою, трохи польською, маю досвід роботи на комп'ютері. Пройшла підготовку на курсах секретарок-референтів. По вимозі можу надати необхідні рекомендації.

Підпис

О. Д. Онуфрійчук

Завдання 2. Знайти в документі орфографічні та граматичні помилки. Зробити виправлення. Дотримуючись логічної послідовності викладу і прямого порядку слів відредагувати пункт 2 цього документа.

КРАЇНА
ДОЛИНСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Від _____ № _____
м. Долина

Про комісію по прийняттю документів
Щодо управління об'єктами спільної власності
Територіальних громад сіл,
Селища, міста району

З метою прийняття документів по управлінню об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста району відповідно з рішенням районної ради від 10.04.2008 року № 311-172008 «Про управління об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста району»:

1. Утворити комісію в складі:

Петро Шкутяк	перший заступник голови районної державної адміністрації, голова комісії

Члени комісії

Володимир Гібчинський	начальник віділа культури районної державної адміністрації
Михайло Куцик	начальник управління економіки, промисловості та власності районної державної адміністрації
Володимир Комар	спіціаліст I катигорії юридичного відділу апарата районної державної адміністрації
Володимир Сподар	начальник віділа освіти районної державної адміністрації

2. Забезпечити голові комісії П. Шкутяку до 20.05.2008 року прийняття щодо управління об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста району відповідних документів для виконання повноважень районної державної адміністрації.

3. Контроль за виконанням розпоряджиння залишаю за собою.

Голова районної державної адміністрації

Василь Іванишин

Домашнє завдання:

1. Опрацюйте презентацію до Лекції 1.

2. Ознайомтесь з цією платформою <https://medialab.online/category/useful/>
Оберіть будь-який текст і сформуйте свою думку щодо сфери застосування обраного вами тексту.

Рекомендована література:

1. Бурківська Л. Ю., Романишин Ю. Л. Редагування документації : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 110 с.

2. http://grinch-home.at.ua/knigi/lingvistich_analiz_1-164.pdf

3. <https://medialab.online/news/analitics/>

4. <https://www.rac.org.ua/vydannya/analitichni-dokumenty>

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2

СТИЛІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

Запитання для самостійного опрацювання

1. Дайте визначення поняттям «мова», «державна мова», «літературна мова».
2. У чому різниця усної та писемної мови?
3. Дайте характеристику усім функціональним стилям мовлення.
4. Назвіть ознаки офіційно-ділового стилю мовлення.
5. Які мовні особливості офіційно-ділового стилю мовлення?

Вправи для роботи з текстом:

Завдання 1. *Прочитайте текст. Визначте, до якого функціонального стилю він належить? Які мовні засоби вказують на це? Замініть підкреслені слова, користуючись довідкою.*

Культурна політика в галузі дозвілля має стати однією з пріоритетних у державній політиці. Нація – це не абстрактна категорія, це спільність людей – носіїв культури. Тому в усіх державах одне з головних завдань – виховання «людини культури», здібної до творчості, духовного розвитку суспільства. І падіння культурного рівня, особливо серед молоді, рідч дає далеко не другорядна. Ми вже країна «не читаюча», багато молодих людей не знають ні національних героїв, ні історії, ні видатних представників культури, не розбираються в музиці, живописі, літературі – але це все те, що створює основу національного виховання. Те, що зараз робиться, наприклад, в інформаційному просторі, в тому числі й телебаченні, важко назвати культурною. Ми зараз знаходимося в тому стані, коли потрібно кардинально змінювати ситуацію й осмислювати культуру як пріоритетний напрям державної політики. Культура в нашій країні практично залишається справою окремих людей-ентузіастів, не стала по-справжньому предметом системної уваги на державному рівні. Вона розвивається вельми хаотично, значною мірою суб'єктивно. Але важливо не просто проголосити культуру пріоритетним напрямом державної політики, необхідна кардинальна зміна у стратегії й тактиці управління культурними процесами в суспільстві. Необхідно зробити розвиток культури незалежно від бажань окремого діяча або урядовця, розробити механізми її функціонування, що забезпечують прогресивний розвиток.

Довідка: переважаючий, сфера, державний працівник, відірваний від дійсності, загальний; моральний, цивілізація, урядовий.

Завдання 2. Прочитайте текст і визначте, до якого функціонального стилю він належить. Назвіть підстилі (жанри) цього стилю й визначте підстиль цього тексту. Користуючись довідкою, знайдіть тлумачення підкреслених слів, розташували їх в алфавітному порядку.

Останніми роками посилюються гуманістичні підходи до проблем, пов'язаних з інформатизацією суспільства, що актуалізує аналіз структури інформаційної науки. У наукових публікаціях і системі неформальних наукових комунікацій періодично послуговуються терміном «інформаційний фахівець». Водночас аналіз джерел свідчить про неоднозначність розуміння даного терміна представниками різних напрямків діяльності. Це певною мірою свідчить про іманентну потребу узагальнюючої назви фахівця, яка дала б змогу ідентифікувати і узагальнити сферу його діяльності. Різноманітність трактувань поняття «інформаційний фахівець» пов'язана з широтою розуміння інформаційної діяльності та інформаційної сфери взагалі.

Таким чином, до професійних ресурсів інформаційного сектора поряд з бібліотекарями, документознавцями та архівознавцями часто відносять фахівців у галузі виробництва, обслуговування й ремонту комп'ютерної техніки та засобів комунікації.

Актуальним і принципово важливим для аналізу нинішньої ситуації у визначенні сутності понять «інформаційна освіта» та «інформаційний фахівець» є опубліковані останнім часом наукові видання.

Довідка:

- [від лат. – зв'язую, спілкуюсь] – опосередкована й цілеспрямована взаємодія двох суб'єктів;
- вивчення того, як інформація збирається, впорядковується, опрацьовується й повідомляється;
- профільна, підсистемна освіта, яка включає взаємозв'язані компоненти змісту загальної освіти, спеціальності й напрями підготовки різних рівнів професійної освіти;
- сукупність взаємозв'язаних процесів, спрямованих на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян та суспільства на основі створення, розвитку, використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій;

- [від лат. – властива, притаманна] – що впливає з самої природи предмета чи явища;
- процес пошуку, зберігання, використання та поширення інформації.

Домашнє завдання:

1. Опрацюйте презентацію до Лекції 2.
2. Виконайте **ТЕСТ «Функціональні стилі сучасної української літературної мови»:**

1. Мовний стиль – це:

- а) різновиди текстів певного стилю;
- б) сукупність мовних засобів вираження, зумовлених змістом і метою висловлювання;
- в) різновид національної мови, який є засобом спілкування людей, об'єднаних спільністю території;
- г) сукупність мовних одиниць різних рівнів.

2. Різновид літературної мови, що використовується людьми різного віку в щоденному неофіційному спілкуванні:

- а) художній стиль;
- б) науковий стиль;
- в) розмовний стиль;
- г) публіцистичний стиль.

3. Основною ознакою офіційно-ділового стилю є :

- а) вживання побутової лексики;
- б) широке використання емоційно забарвленої лексики;
- в) наявність реквізитів у документі, що мають певну черговість;
- г) вживання цитат, великої кількості термінів.

4. Тексти офіційно-ділового стилю вимагають:

- а) двозначності тлумачення змісту;
- б) точності формулювань, документації тверджень;
- в) суто розмовної лексики;
- г) аналіз певних явищ, аргументація.

5. Обговорення, відстоювання та пропаганда важливих суспільно-політичних ідей, сприяння суспільному розвитку – мета мовлення:

- а) розмовного стилю;

- б) публіцистичного стилю;
- в) художнього стилю;
- г) наукового стилю.

6. Жанри публіцистичного стилю:

- а) памфлет, фейлетон, критична стаття;
- б) закон, заява, протокол, характеристика;
- в) епопея, трагедія, комедія, усмішка;
- г) бесіда, приватний лист.

7. Стилiстична норма – це...

- а) вибір мовних елементів відповідно до умов спілкування;
- б) правильна вимова звуків, звукосполучень;
- в) правильне слововживання;
- г) творення, будова слова.

8. Основні стилі сучасної української мови – це:

- а) епістолярний, ораторський, художній;
- б) публіцистичний, розмовний, офіційно-діловий;
- в) розмовний, художній, науковий, публіцистичний, офіційно-діловий, конфесійний, епістолярний;
- г) діловий, художньо-розмовний.

9. Мета розмовного стилю:

- а) встановлення психологічного контакту із співрозмовником;
- б) спонукання до активної дії, прийняття рішень;
- в) формування загальнолюдських і національно свідомих естетичних, культурних і психологічних смаків окремої людини і нації в цілому;
- г) обговорення важливих суспільно-політичних проблем.

10. Метою наукового стилю є:

- а) встановлення психологічного контакту із співрозмовником;
- б) пізнання світу, повідомлення про результати досліджень, доведення теорій;
- в) активно впливати на читачів, переконувати у справедливості певної ідеї;
- г) обмін інформацією, думками, враженнями, прохання чи надання допомоги.

Рекомендована література:

1. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилїстика української мови : підручник. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
2. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови : підручник. Київ : Либідь, 1993. 248 с.
3. Кобелев О. М. «Аналїтика тексту» як навчальний курс для бакалаврів зі спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство». *Вїсник Харківської державної академії культури*. 2012. Вип. 37. С.128-136.
4. <https://medialab.online/category/tests/>

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3

АНАЛІТИЧНИЙ ДОКУМЕНТ: СТРУКТУРА І ЖАНРИ

Запитання для самостійного опрацювання

1. Що таке аналітичний документ ?
2. Policys tudy і policy brief — у чому різниця?
3. Яка структура аналітичного документа?
4. Назвіть основні ознаки аналітичного документа?
5. У чому полягає суть діяльності аналітичних центрів? Наведіть приклади.

Вправи для роботи з текстом:

1. *Знайти помилки та зробити виправлення в тексті листа.*

Шановний пан _____

Один з самих основних принципів роботи нашої компанії – гідно цінувати своїх клієнтів. До вас ми відносимося з особливою повагою, адже на протязі 10 років нашої співпраці у нас не виникало серйозних непорозумінь.

Однак вчора наша бухгалтерія повідомила, що ви вчасно не оплатили кілька рахунків. Розуміємо, що така переобтяжена справами людина, як ви, інколи не може

простежити за всім особисто, і сподіваємося, що ця несплата – лише помилка, яку буде виправлено найближчим часом.

Вибачаємося за те, що змушені потурбувати вас з цього приводу.

Залишаємось з повагою _____ (підпис)

2. Спробуйте продовжити текст, додаючи свої рішення (2-3)- записати тільки рішення.

У житті трапляється, що все йде не за планом, який ми так впевнено малюємо у своїх думках. Віднедавна все сталося саме так: несподівано, невчасно і перегорнувши весь світ догори ногами.

Так, сучасні реалії вплинули на нас всіх. Зараз кожному українцю важко розуміти, як жити далі та в якому напрямку рухатися взагалі. Але варто сприймати цю реальність та не опускати руки, адже це дійсно важливо.

Мені завжди імпонував вислів, що навіть після найтемнішої ночі приходять світанок. Так обов'язково станеться і з нами, але поки що перед кожним з нас стає вибір: зануритись у безодню бездіяння та чекати, коли над нами зійде сонечко, чи починати робити щось просто тут і зараз, як той Чіп та Дейл, які завжди поспішають на допомогу.

Особисто я знаю, як важко зараз відволіктися від поглинаючих новин та відключитися від постійного тиску почуття невизначеності. Тому поясніть собі, що своїм бездіянням ви не робите краще нікому, а навпаки, посилюєте свій стан, а з тим і стан своєї країни.

Як діяти зараз, щоб продовжувати ефективно працювати:

1.....

2.....

3.....

Домашнє завдання:

1. Опрацюйте презентацію до Лекції 3
2. Проаналізуйте статтю Мандзюк О. А. Інформаційно-аналітичні служби, центри аналітичних досліджень як суб'єкти аналітичної діяльності. <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/710790.pdf>

Рекомендована література:

1. Практикум із підготовки аналітичних документів: навч. посіб. / О. І. Кілієвич, Г. Л. Рябцев. В. В. Тертичка. К.: К.І.С, 2016. 95 с.
2. Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, галузь прикладних досліджень. Збірка матеріалів і документів / Уклад. О. І. Кілієвич, В. В. Тертичка. К. : К.І.С., 2004. 210 с. (Особливої уваги заслуговують частини «Аналітичні записки як продукт аналізу політики в Україні», «Аналітичні документи, унормовані в Україні», «П'ять універсальних критеріїв оцінки альтернативних варіантів політики в аналітичних документах» (сторінки 24–34).
3. Зарембо Катерина. Писати аналітику може кожен. Мистецтво переконливого тексту. Київ : Віхола, 2021, 224 с.
4. Янг Е., Куїнн Л. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: Практичний посібник для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі. К. : К.І.С., 2003. 120 с.
http://www.icpolicyadvocacy.org/sites/icpa/les/downloads/writing_eective_public_policy_papers_ukranian.pdf (сторінки 19–90 про структуру аналітичного документа)

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4

ФОРМИ АНАЛІТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Запитання для самостійного опрацювання

1. Назвіть основні форми аналітичних документів
2. Назвіть основні правила, як виявити неякісну аналітику від якісної?
3. Яких правил етики потрібно дотримуватись під час написання аналітичних досліджень?
4. Які переваги інфографіки під час аналітичних досліджень?

Вправи для роботи з текстом:

1. <https://medialab.online/category/tests/>
2. Здійсніть опис предмету, не називаючи його.
3. Доберіть 12 слів, які римуються до слова, наприклад, «глина».

Домашнє завдання:

1. Опрацюйте презентацію до Лекції 4.5
2. Київська школа економіки пропонує низку курсів із методів — перелік їхніх коротких курсів можна знайти за посиланням <https://cutt.ly/4WicxxR>

Рекомендована література:

1. Еойн Янг і Ліза Куїнн. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: Практичний посібник для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі / Пер. з англ. С.Соколик. Наук. ред. пер. О. Кілієвич. К.:“К.І.С.”, 2003. 120 с.
https://www.icpolicyadvocacy.org/sites/icpa/files/downloads/writing_effective_public_policy_papers_ukranian.pdf
2. Олена Богдан. «Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених». «Дух і Літера», 2015.
http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7700/Bogdan_SocResearch.pdf
3. Роман Кульчинський. «Як писати цікаві статті»
https://www.irf.ua/yak_pisati_tsikavi_statti_zagalni_printsipi/
4. On think tanks <https://onthinktanks.org/>
5. Think twice <https://thinktwiceua.org/uk/>

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5

ІНДИВІДУАЛЬНІ ФОРМИ АНАЛІТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Запитання для самостійного опрацювання

1. Яка структура статті?
2. Назвіть ознаки колонки? Чим колонка відрізняється від статті?
3. Що ви розумієте під поняттям «блог»?
4. Чому сьогодні блог набирає великої популярності?

Домашнє завдання:

1. Опрацюйте презентацію до Лекції 4.5
2. Наведіть приклади статті, колонки та блогу – поясніть різницю.

Рекомендована література:

1. Як не боятись писати колонки <https://medialab.online/news/kolonky/>
2. Блог. Матеріал з Вікіпедії. URL: <https://uk.m.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%BB%D0%BE%D0%B3> (дата звернення: 16.12.2020).
3. Вербінець Ю. [@verbaaa]. Instagram: фото. Дата публікації: 10.08.2020. URL: <https://www.instagram.com/p/CDtgIhGlpY0/?igshid=hken5f48np4u> (дата звернення: 12.01.2021).
4. Григорук А. Що зробило YouTube головним відеохостингом у світі. Bazilik Media. 2020. URL: <https://bazilik.media/shcho-zrobylo-youtube-holovnymvideokhostynhom-u-sviti-lektsiia-anastasii-hryhoruk/> (дата звернення: 27.12.2020).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6
ГЛИБИННЕ (ЯКІСНЕ) ІНТЕРВ'ЮВАННЯ ЯК СПОСІБ ЗБОРУ
ДАНИХ: ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

Запитання для самостійного опрацювання

1. Що таке глибинне інтерв'ю?
2. У чому суть техніки зондування під час глибинного інтерв'ю?
3. Які види інтерв'ю ви знаєте?
4. Назвіть етапи проведення інтерв'ю.
5. Як скласти гайд для глибинного інтерв'ю?
6. Які типові помилки допускають інтерв'юери?

Вправи для роботи з текстом:

1. **Відредагуйте поданий фрагмент із тексту документа. Вставте пропущені розділові знаки.**

За підсумками 2007 року в районі функціонує 769 юридичних осіб (788 станом на 01.01.2007 р.) та 4740 фізичних осіб – підприємців (4344 станом 01.01.2007 р.), що відповідно на 2,4 відс. менше та 9,1 відс. більше, ніж з початку року. Збільшення темпів зростання кількості підприємців – фізичних і зменшення кількості юридичних осіб спричинене в основному спрощеною системою оподаткування щодо фізичних осіб та з чинним законодавством щодо оподаткування найманих працівників.

Реєстраційною палатою проведено реєстраційних дій стосовно 690 фізичних та 162 юридичних осіб.

Станом на 01.01.2008 року дозвільним центром надано 247 консультацій прийнято 30 декларацій видано 29 документів дозвільного характеру.

Непересічне значення для становлення та динамічного розвитку малого та середнього бізнесу є формування інфраструктури його підтримки.

У районі крім реєстраційної палати та дозвільного центру діють кредитна спілка «Косівська» координаційна рада з питань розвитку підприємництва Рада підприємців при голові райдержадміністрації постійна комісія районної ради з питань розвитку підприємництва страхові компанії 11 банківських установ безпосередньою метою яких є допомога підприємцям в започаткуванні організації та веденні власної справи.

З метою забезпечення фінансово-кредитної підтримки суб'єктом підприємницької діяльності була укладена угода між Регіональним фондом підтримки підприємництва та Косівською райдержадміністрацією згідно якої була можливість кредитування суб'єктів малого бізнесу на пільгових умовах.

2. Які ви би задали питання до теми «Уявлення про Європу», якщо б брали інтерв'ю у мігрантів (5-7 питань).

Домашнє завдання:

1. Опрацюйте презентацію до Лекції 6
2. Визначте стейкхолдерів та розробіть гайд для конкретної політичної проблеми (можливо, власного дослідницького проєкту).
3. Проведіть 20-хвилинне глибинне інтерв'ю для власного дослідницького проєкту, запишіть його на диктофон і проаналізуйте помилки.

Рекомендована література:

1. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціологічні дослідження. Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених. К. : Дух і Літера, 2015. 380 с. <https://cutt.ly/zWivskZ>
Зверніть увагу на розділ 6 «Як поставити запитання та вмовити дати щирі відповіді? Практичні поради для індивідуальних інтерв'ю, фокус-груп та анкетування».

2. <https://medialab.online/news/test5/>
3. <https://evernote.com/intl/ru/templates?category=7245f68e-cd19-42a5-92ac-080bffdd6dac>

4. <https://leosvit.com/art>

5. «Опитування громадської думки. Як правильно розуміти та інтерпретувати соціологічні дані». Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва. Київ, 2020 <https://cutt.ly/5WivgOK>

Рекомендуємо ознайомитися з розділом Олени Злобіної «Питання в журналістському інтерв'ю та соціологічному опитуванні: спільні помилки — відмінні наслідки».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7.8

БАЗОВІ ПРИНЦИПИ НАПИСАННЯ АНАЛІТИЧНОГО ТЕКСТУ

Запитання для самостійного опрацювання

Опрацюйте базові принципи написання аналітичного тексту:

Влучна назва. Наприклад, газетні заголовки:

— зацікавлюють читача (“Людина, яка не їсть і не п’є” ; “Жінка, перед якою відступив лев” ; “У Штатах винайшли диво-подушку, яка фільтрує неприємні запахи” ; “У метеоритах знайшли цукор”);

— передають суть матеріалу (“Вирок виконано” ; “Затримано найбільшу контрабанду у валюті” ; “Знову пікет перед мерією”);

— висувають проблему (“Куди зник Бетховен?” ; “Маршрутки: рятівна соломинка чи кара небесна?”; “Графіті — вандалізм чи мистецтво?”);

— містять висновок публікації (“Алкоголізм — ворог державності” ; “Процес навчання містить елемент... насильства над дитиною”; “Фізична культура і спорт потребують реформ на найвищому рівні”);

- застерігають (“Карстові провали загрожують катастрофою” ; “Світлофори можуть осліпнути”);
- дають поради (“Як найефективніше повертати борги” ; “Гірчиця “викорчовує” пирій”);
- прогнозують події (“Якщо президентом стане жінка” ; “Найбільше полонників очікується в Польщі”)

Принцип BLUF - ця англійська аббревіатура означає, що головна думка абзацу має йти в першому реченні, а решта абзацу — її аргументувати.

Жодного зайвого слова

«Верховна Рада рішуче відхилила законопроект» краще написати «Верховна Рада відхилила законопроект абсолютною більшістю голосів».

Розлогий вступ

Наприклад, якщо йдеться про контроль рівня радіації в повітрі та ґрунті, не варто починати записку з абзацу про важливість чистого довкілля для життя та здоров'я людини. Перше речення має одразу вводити нас у курс справи, наприклад:

«Незважаючи на певні нормативні вимоги міжнародного та національного рівня, у Київській області не прийнято жодного програмного документа щодо захисту населення від радіаційного випромінювання».

Зайвий підсумок

У висновках має звучати тільки те, чого ви ще не писали раніше. Не потрібно переказувати читачам того, що вони щойно прочитали, чи перераховувати, що ви зробили. «Отже, у цьому дослідженні ми проаналізували / розглянули / окреслили...». Можливо, це годиться для шкільних творів, але не для професійних аналітичних текстів. Якщо ви відчуваєте, що хотіли б якось підсумувати текст, але не знаєте, як саме, просто поставте крапку.

Паралелі й порівняння

Якщо у тексті ви оперуєте числами, обов'язково поставте їх у контекст. Наприклад, речення «Від початку пандемії в Україні на коронавірус захворіло 1,5

мільйона осіб» не скаже читачам, багато це чи мало, якщо не роз'яснити, як ці цифри зіставляються із загальною динамікою. Наприклад: Від початку пандемії в Україні на корона вірус захворіло 1,5 мільйона осіб. За абсолютною кількістю інфікованих Україна на 16-му місці у світі (для порівняння : у С Ш А, які очолюють список, понад 30 млн тих, хто підхопив ковід), але за кількістю випадків на мільйон населення — а ж на 67-му.

Активні дієслова

Дієслова активного стану рухають речення вперед, пасивного — уповільнюють, перевантажують і тхнуть канцеляризмом. Тому варто завжди віддавати перевагу активному стану. Порівняйте: *Постановою Кабінету міністрів України було створено новий орган виконавчої влади.*

Кабінет міністрів України створив новий орган виконавчої влади.

Прості слова.

Експертна мова — наш професійний жаргон — часто переобтяжена вузькопрофільними термінами, канцеляризмами, скороченнями, кальками з англійської, які для нас частина природного лексикону, але для стороннього читача здаватимуться темним лісом. Імплементация, стейкхолдери, бенефіціари, концепція, візія, органи виконавчої влади, об'єднані територіальні громади, нормативно-правові акти — це ті перечіпки, на яких увага читача шпортатиметься, гальмуватиме й перенапружуватиметься. Погляньмо на таке речення: *Для більшості російських громадян українська держава — це гігантське «не дай Боже!», що може спіткати країну.*

Більшість громадян Російської Федерації негативно сприймають події в Україні та упереджено ставляться до таких трансформацій, які потенційно могли б відбутися у їхній країні.

Сторітелінг

Усі хочуть почути історію. Так, навіть ті, хто сидить у владних кабінетах (а можливо, особливо вони, втомлені від сухих безособових директив, постанов та

нормативно-правових актів). Сторітелінг — такий самий легітимний прийом в аналітичному письмі, як і будь-який інший. Погляньмо, як філігранно застосувала цей інструмент Лариса Денисенко у своєму блозі на «Українській правді» Почавши з переказу розмови з таксистом, вона підвела читача до висновків дослідження «Субкультура бідності в Україні».

*Насправді, щоб навчитися писати, потрібні дві речі: **читати і писати.***

Домашнє завдання:

1. ***Опрацюйте презентацію до Лекції 4.5***
2. Знайдіть 5 креативних заголовків (до статті, до книги, до фільму, до.....)

Рекомендована література:

1. Пошук влучних і змістовних заголовків — це біль. Але знеболювальні є. <https://medialab.online/news/analytics/>
2. Еойн Янг і Ліза Куїнн. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: Практичний посібник для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі / Пер. з англ. С.Соколик. Наук. ред. пер. О. Кілієвич. К.:“К.І.С.”,2003.120с.
https://www.icpolicyadvocacy.org/sites/icpa/files/downloads/writing_effective_public_policy_papers_ukranian.pdf
3. Максим Ільяхов, Людмила Саричева «Пиши, скорочуй. Як створити дієвий текст». К. : Book Chef, 2019. Праця про якісне та переконливе письмо, яка вже стала класикою. Ну й кілька широкопрофільних джерел:
4. Марк Лівін «Сторітелінг для очей, вух і серця». К. : Наш Формат, 2020. Якщо інструмент сторітелінгу вас зацікавив, можете поглибити свої знання, прочитавши цю книжку.
5. Катерина Бабкіна «Звичка писати». К. : Комора, 2020. Книжка-зошит для роботи зі словом, натхненням та собою, щоб краще пізнати себе як інструмент письма.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9

ВПЛИВ АНАЛІТИЧНОГО ДОКУМЕНТА: ЩО ЦЕ ТАКЕ?

Запитання для самостійного опрацювання

1. Назвіть складові моніторингу та оцінки
2. Які основні способи оцінювання впливу ви знаєте?
3. Як збирати і брати до уваги зворотний зв'язок від стейкхолдерів?
4. Приклади аналітичних текстів (*Яка мета написання цих текстів, на які*

процеси впливає матеріал цих статей?)

<https://acrec.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/unnamed-file-1.pdf>

<https://www.rac.org.ua/vydannya/analitichni-dokumenty>

Домашнє завдання:

1. Оберіть дослідження, яке ви вже здійснили або збираєтеся здійснити. За якими індикаторами ви оцінюватимете, чи було воно впливовим? Дайте собі відповідь: як ви визначаєте для себе вплив аналітичного документа; хто його цільова аудиторія; яких змін у цій аудиторії ви очікуєте; як (за якими ознаками) ви побачите, що ці зміни відбулися, тощо

2. Проаналізуйте статтю : Кулеба Д. Війна за реальність. Як перемагати у світі фейків, правд і спільнот. К. : Книголав, 2019.

Рекомендована література:

1. Вайс К. Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики / Керол Г. Вайс ; пер. з англ. Р. Ткачука та М. Корчинської ; наук. ред. пер. О. Кілієвич. К. : Основи, 2000. 671 с.

2. Зарембо Катерина. Писати аналітику може кожен. Мистецтво переконливого тексту. Київ : Віхола, 2021, 224 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ МЕТОДУ КОНТЕНТ-АНАЛІЗУ

Запитання для самостійного опрацювання

1. Яка історія розвитку методу контент-аналізу?
2. Які дослідницькі ситуації вимагають проведення контент-аналізу?
3. В чому полягають особливості предмету контент-аналізу?
4. В чому полягає специфіка конструювання вибірки у контент-аналітичному дослідженні?
5. В чому суть етапу аналізу масивів отриманих даних: кількісні характеристики опрацьованих масивів даних та характеристика комунікатора?
6. Дайте визначення термінам інтент-аналіз, івент-аналіз, seo-аналіз (семантичний аналіз), когнітивне картування

Домашнє завдання:

1. Використати метод традиційного аналізу документу (наповнити таблицю, що наведена у зразку) (див. табл. 1.):
  - застосувати зовнішній аналіз документа;
  - застосувати внутрішній аналіз документа.

Таблиця 1 - Традиційний аналіз документа

1. Що являє собою документ (його вид, форма)?	Основа класифікації	Вид	Особливості
	за статусом документального джерела		
	За мотивами створення документу		
	За носієм інформації		
2. Який його контекст?			
3. Хто його автор?			
4. Яка мета створення документа?			
5. Яка надійність документа?			

6. Яка достовірність зафіксованих у ньому даних?	Позиції, за якими оцінюється достовірність¹	Ступінь достовірності документа
	Статус документального джерела	
	Наявність процедур контролю	
	Відсутність фактуальної інформації	
	Мотиви створення документів	
	Умови створення документу	
7. Яка суспільна дія, суспільний резонанс документа?		
8. Який фактичний зміст документа?		
9. Які висновки можна зробити щодо автора документа?		

Рекомендована література:

1. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: Моделі та практики. К.: Центр вільної преси. 2003. 200 с.
2. Юськів Б.М. Контент-аналіз. Історія розвитку і світовий досвід: Монографія. - Рівне.: "Перспектива", 2006.
3. Кісь Я. П., Висоцька В. А., Чирун Л. Б. та ін. Застосування контент-аналізу для опрацювання текстових масивів даних. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Інформаційні системи та мережі. 2015. № 814. С. 282–292.
4. Контент-аналіз як метод дослідження [Електронний ресурс] / О. Т. Манаєв // Псі-фактор. URL : <http://psyfactor.org/lib/content-analysis3.htm>
5. Сучасні методики контент-аналізу: навчальний посібник. Батаєва К., Іванов В., Коритнікова Н., Костенко Н., Семетюк О., Юзва І. К. : Видавничий дім «Київ». 2018, 416 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 11

РЕДАГУВАННЯ ВЛАСНОГО ТЕКСТУ

Запитання для самостійного опрацювання

1. Назвіть основні правила редагування тексту.
2. Які програми використовують під час редагування тексту?
3. Які існують правила передачі прямої мови?
4. Для чого використовують Unichesk?

Вправи для роботи з текстом:

Прочитайте цей абзац: «Найголовніша річ, яку мене навчив Майдан, це те, що бувають дива. Бо я, в принципі, з першого дня абсолютно не вірив, що то все може закінчитись якоюсь не те що перемогою, а просто чимось позитивним. Я усвідомлював, що я мушу бути там, що я мушу працювати, що я маю покласти тепер всі свої сили на це. Але мої очікування були песимістичні абсолютно. Результат, який дав Майдан, він багатократно перевищив мої найбільші сподівання. Я став оптимістичнішим. Я почав просто реально вірити в те, що все може скластися ліпше, аніж ми чекаємо. Майдан мене остаточно переконав, що від влади і від держави нічого чекати не треба. Треба просто тупо самому робити, самому вимагати. Якщо щось нас особисто реально цікавить, ми повинні вставати, іти і робити!».

Читати текст, пересипаний словесним шлаком, складно. Якщо ж вилучити з нього все зайве, він зменшиться на третину і стане приблизно таким:

«Головна річ, якої мене навчив Майдан: трапляються дива. З першого дня я не вірив, що все це може закінчитись не те що перемогою, а просто чимось позитивним. Усвідомлював, що мушу бути там, працювати й покласти всі свої сили на це, але мої очікування були песимістичними. Результат Майдану багатократно

перевершив мої найбільші сподівання. Я став оптимістичнішим. Майдан остаточно переконав мене в тому, що від влади й держави не слід чекати нічого. Якщо нам щось потрібно, ми повинні вставати, йти й робити це власноруч».

*Можна й дужче спресувати, якщо потрібно. Який абзац надає більше інформації, яку простіше **запам'ятати**?*

Домашнє завдання:

Спробуйте по черзі викинути з наведеного тексту всі зайві слова.

Насправді ми наразі розглядаємо два варіанти заходів, які будуть вжиті з метою реформування житлово-комунальної сфери у місті. Перший варіант, як ми вже неодноразово заявляли, пов'язаний із організацією централізованих закупівель через фінансовий відділ. Це дозволить зробити господарчу діяльність суб'єктів – комунальних підприємств – більш прозорішою та зняти звинувачення у зловживаннях, які ми неодноразово чули з боку певних осіб. Другий варіант є на сьогодні менш пріоритетним, але ми не відкидаємо того, що звернемося до Кабінету Міністрів із проханням про виділення окремої суми, субсидії, на вирішення поточних проблем житлово-комунального господарства. Наразі це питання вивчається нашими спеціалістами. Ми розраховуємо на початку наступного тижня мати дорожню карту і почати формування бюджету перетворень. Сподіваємось, що Кабінет Міністрів, фіскальна служба та інші інстанції в цій справі будуть нашими союзниками.

Рекомендована література:

1. Як редагувати текст. <https://medialab.online/news/editing/>

2. Баган М. П. Редагування тексту: [посібник для самостійної роботи студентів]. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2022. 49 с.
3. Гузенко С. В. Теорія і практика редагування: навч. посіб. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. 220 с.
4. Зарембо К. Писати аналітику може кожен. Мистецтво переконливого тексту. Київ: Віхола, 2021. 222с.
5. Іванченко Р. Г. Літературне редагування: репр. вид. Київ, 2003. 248 с
6. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації. Львів: Паїс, 2005. 303 с.
7. Карпенко В. О. Основи редакторської майстерності. Теорія, методика, практика: підручник. Київ: Університет "Україна", 2007. 431с.
8. Колоїз Ж. В. Теорія і практика редагування газет: [практикум]. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 82 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок студентів протягом I навчального семестру відбувається за результатами усних відповідей на практичних заняттях, тестування та письмового опитування.

Робоча програма передбачає застосування 3-х форм контролю знань:

1. Поточний контроль – це систематична перевірка засвоєних знань, умінь і навичок на кожному занятті.

На кожному практичному занятті студент може отримати 10 балів за:

- усну відповідь;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у рольових іграх та їхньому обговоренні.

Оцінювання самостійної та індивідуальної робіт студента:

- підготовка реферативного повідомлення (усної доповіді) за темою, яку пропонує викладач (5 балів);
- підготовка реферативного огляду 5 статей за певною темою (10 балів);
- підготовка доповіді на наукову конференцію або публікація наукової статті (20 балів).

2. Модульний контроль є підсумком певного етапу вивчення дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться згідно з тематичним планом. Оцінка модульного контролю здійснюється за 10-бальною шкалою.

Модульний контроль проводиться у вигляді письмової роботи, яка містить такі завдання:

- теоретичні питання – 5 балів;
- тестові завдання – 5 балів.

Відповідно до робочої програми з дисципліни «Аналітика тексту» передбачено два модулі. Оцінка модульного контролю додається до суми балів, набраних студентом під час відвіданих занять і виконаної ним самостійної та індивідуальної робіт.

3. Підсумковий контроль здійснюють наприкінці навчального року. Формою підсумкового контролю є письмовий колоквиум, за який студент отримує 10 балів.

Для зарахування заліку з дисципліни «Аналітика тексту» студент повинен набрати не менше 60 балів. Якщо студент не виконав усі види робіт, що передбачені навчальним планом, вважається, що він не виконав навчальної програми, і залік/екзамен тоді не виставляється.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБІТ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студента передбачає самостійне засвоєння тих питань теми, які не входять до лекційного матеріалу, а також таких, що пропонуються для обговорення на практичних заняттях і потребують більш детального вивчення. Більшість тем, які винесені на самостійне вивчення покликані допомогти студенту якісніше підготуватися до аудиторних занять, здобути вищий бал у процесі рейтингового контролю знань, глибше засвоїти основні поняття та теоретичний матеріал з навчальної дисципліни.

Результати виконання самостійної роботи студента і засвоєння матеріалу з певної теми можуть бути перевірені та оцінені на практичних заняттях відповідними рейтинговими балами в таких формах:

- усне опитування з питань, що подаються до кожної теми;
- перевірка письмових робіт з питань теми;
- тестовий контроль;
- колоквиуми.

Перелік питань, винесених на самостійне опрацювання

1. Для чого потрібен дизайн дослідження?
2. Проблема дослідження та дослідницьке питання
3. Огляд літератури : як і навіщо
4. Які дані й методи вам потрібні для дослідження?
5. Надійність та валідність інформації
6. Як встановити і прийняти межі та обмеження дослідження?

Індивідуальна робота студентів з вивчення курсу “Аналітика тексту” передбачає такі види робіт:

1) робота студентів на аудиторних заняттях (усне опитування, тестування з питань тематики курсу тощо);

2) індивідуальне консультування викладачем студентів з тематики курсу.

Крім того, на практичне заняття студент може підготувати коротке індивідуальне реферативне повідомлення (до 5 хвилин) або опрацювати 5 статей професійного спрямування і підготувати реферативний огляд згідно з нижченаведеним переліком тем (попередньо узгодивши тему із викладачем).

Перелік питань для контролю та атестації знань студентів

1. Текст як одиниця найвищого мовного рівня.
2. Трактування тексту в науці.
3. Головні ознаки дискурсу.
4. Ознаки усного і писемного тексту.
5. Функції тексту. Текст і нетекст.
6. Модель і структура тексту. Текстова модель. Її компоненти (складники).
7. Вступний К-блок і його різновиди; основний К-блок і його різновиди; завершальний К-блок і його різновиди.
8. Тестова модель у різних функціональних стилях.
9. Поняття структури тексту. Види структур а) структури наукового тексту; б) структури публіцистичного тексту; в) структури офіційно-ділового тексту; г) структури художнього тексту.
10. Виправлення-переробка як спосіб редагування: труднощі і переваги.
11. Редакторський висновок: структура, алгоритм виконання.
12. Естетичні та видавничі норми редагування.
13. Мовні норми редагування. Типологія норм.
14. Способи перевірки лексичних і граматичних норм.
15. Роль редагування в сучасному інформаційному просторі.

16. Обов'язки редактора в сучасному інформаційному просторі.
17. Контент-аналітичне дослідження цінностей молоді.
18. Конструювання образу представника середовища культури.
19. Конструювання образу представника професії.
20. Конструювання образу політика.
21. Конструювання медіаобразу суспільного феномену "X".
22. Контент-аналіз образів реклами.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2004. 344 с.
2. Бурківська Л. Ю., Романишин Ю. Л. Редагування документації : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 110 с.
3. Бурківська Л. Ю., Романишин Ю. Л. Теорія комунікації : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2020. 65 с.
4. Ільяхов М., Саричева Л. Пиши, скорочуй. Як створити дієвий текст. Київ: Форс Україна, 2019. 440 с.
5. Жадько В. О. Журналістика та основи редакторської майстерності : навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 271с.
6. Зарембо Катерина. Писати аналітику може кожен. Мистецтво переконливого тексту. Київ : Віхола, 2021, 224 с.
7. Зелінська Н. В. Теоретичні засади роботи редактора над літературною формою твору. (Літературне опрацювання тексту) : навч. посіб. Київ : ІМКВО, 1989. 76 с.
8. Кобелєв О. М. «Аналітика тексту» як навчальний курс для бакалаврів зі спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство». *Вісник Харківської державної академії культури*. 2012. Вип. 37. С.128-136.
9. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилїстика української мови : підручник. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
10. Михайлин І. Л. Основи журналістики : підручник. 3-тє вид., доп. і поліпш. Київ : ЦУЛ, 2002. 284с.
11. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навч. посіб. Львів : Афіша, 2001. 416 с.
12. Поберезська Г. Г., Волинець І. М. Лінгвістичні основи документознавства та інформаційної діяльності : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 351 с.

13. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови :
підручник. Київ : Либїдь, 1993. 248 с.

14. Семенюк О. А., Паращук В. Ю. Основи теорії мовної комунїкації :
навч. посїб. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 240 с.

15. Швецова-Водка Г. М. Документознавство : навч. посїб. Київ :
Знання, 2007. 398 с.

Як скласти ефективне резюме : онлайн-посїбник з написання резюме.
URL : <https://sweetcv.com/ua/resume-examples/project-manager>